

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys r.y.
Kankaanpääntie 21
44160 Huutomäki

23.11.2007

Äänekosken kaupunki
Kaavoituspalvelut

LAUSUNTO OSAYLEISKAAVOISTA

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry. lausuu Suolahden 2020 ja Äänekosken 2020 osayleiskaavaluonnoksista seuraavaa:

Laajan osayleiskaavaesityksen tarkastelu vaatisi lukuisten yksityiskohtien vuoksi paljon aikaa mahdollisimman onnistuneen kaavan arvioimiseksi. Siksi olisi hyvä, että kaupungin kaavoituspalvelut laittaisi myös seuraavan luonnosversion lausunnolle yhdistykselle.

Kaava muuttaa varsin merkittävästi Äänekosken kaupunkinäkymiä ja vaatii jatkossa infrastruktuurilta paljon myös nyt esitetyn luonnoksen ”koskemattomissa” kohdissa. Suunnittelun myönteisenä puolena on idea rakentaa Äänekosken ja Suolahden taajamia yhteen ja tuoda asutusta Paatelaan, joka perinteisesti on seudun asutuksen alkukoti. Teollisuuden ja työpaikkojen sijainti pääväylien liepeillä on järkevä sijoittelu liikenteen ja sen haittojen vähentämisessä.

Erämaisen seudun perinteisten ja puhuttelevien piirteiden säilyttäminen sen sijaan ei ole saanut tarpeeksi sijaa. Vihreään Äänekoskeen kuuluisivat reilut suojaviheralueet myös työpaikka-alueiden ja moottoritie- ja muiden vilkkaampien tiealueiden väliin. Moottoritiesillan yli Kuhnamon ei missään nimessä tule kohota korkeuksiin vaan säilyttää Tärttävuoren jylhyys. Sama luonnon etusijalle asettaminen pätee Äänemäen ja Paatelanlahden asuttamiseen, jossa Hämeentaipaleen reipas rakentaminen on jo aiheuttanut melko paljon maiseman ilmeen arvostelua. Laen lähellekään ei saa kaavoittaa asutusta.

Suolahden osalta kaavoitusluonnos estää yleistä virkistyskäyttöä tuomalla mm. matkailua palvelevia alueita runsaasti ranta-alueille (Kivilahden leirikeskus !). Laajenemisaalueista Suojärven komean kallioisen kaakkois-etelärannan asuntoalue on kaupungin erämaisen historiallisen perinnön ja luonteen vuoksi täysin hylättävä, samoin Äänekoskella alue 2 Äänejärven rannalla.

Neljä erityistä kohtaa osayleiskaavaluonnoksessa rikkoo Kotiseutuyhdistyksen mielestä paikallisperinteen arvoja

1. Liikenneympyrä Suolahden asema-alueelle ulotettuna ei ole alueen ilmeeseen lainkaan sopiva, vaan uudenaikainen muoti, jolle ei ole liikenteellistäkään perustetta, mikäli aiheetonta ilta-ajelua Asemakadun päästä päähän ei sellaiseksi katsota. Parkkipaikalta yhteys rantaan päin soveltuu paremmin nupukivitorina, jolloin tärkein eli asemamiljöö säilyy linjakkaana.
2. Suolahden kaupungintalo tulee säilyttää Suolahden ensimmäisenä koulutalona ja keskeisen hallintohistoriansa vuoksi. Rakennus on merkittävä rakennussuojelukohteeksi. Asuinkerrostalot tässä kohdassa monotonisoisivat koko läntisen sisääntulon keskustaajamaan.
3. Äänejärven kulttuuriranta, johon liittyy paitsi runoilijoiden (Erkon lähde, Erkon polku, K.W.Piilonen teokset), sivistyksen (Keski-Suomen Kansanopisto), rakennusperinteen (Olkitie) ja vapaan kansalaistoiminnan (ampumarata) historiaa myös virkistyskulttuurinen puoli aina keskiaikaisesta lohenkalastamosta upeaan keskikaupungin ulkoilureittiin. Äänejärven reunametsät ovat luontoarvojen lisäksi merkittävä esteettinen näkymä koko kaupungista (muulloinkin kuin jazzjuhlien aikaan).
4. Laajanniemen ns. Relanderin (Wahlmanin) talo Kotakennään sillan vieressä on ulkorakennuksineen, rantoineen, metsineen ja vainioineen kokonaan rauhoitettava esimerkkinä Äänekosken syntyajoista. Alue rauhoittaa Kuhnamojärven poikkeuksellisen luonto- ja historiallisen näkymän yhdessä vanhan sillan kanssa.

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry. psta

Timo Enäkoski